

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2025

for FoodMan AS

Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til FoodMan AS oppfyller våre krav til gjennomføernivå. Les mer om gjennomføernivå [her](#).

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet, offentlig sektor og organisasjoner har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr. Virksomheter bidrar til utvikling, innovasjon og bedre levekår, men aktiviteten medfører også risiko og reell skade. Derfor har virksomheter en nøkkelrolle i arbeidet for å nå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5-gradersmål. Dette gjøres best i samarbeid. Etisk handel Norge er en medlemsorganisasjon og flerpartssamarbeid med næringsliv, fagbevegelse, arbeidsgiverorganisasjoner, sivilsamfunn og offentlig sektor som sammen adresserer de komplekse utfordringene i de globale leverandørkjedene som den enkelte virksomhet ikke kan løse alene.

Åpenhet, ansvarlighet og kontinuerlig forbedring er grunnleggende i dette arbeidet. Denne medlemsrapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men favner bredere temaer som klima, miljø og antikorrupsjon. Vårt rammeverk bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger – internasjonale anerkjente standarder som ligger til grunn for Etisk handel Norges 13 prinsipper for bærekraftig forretningspraksis. Disse prinsippene omfatter menneskerettigheter, anstendig arbeid, miljø/klima, dyrevelferd og antikorrupsjon.

Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til å gjennomføre risikobaserte aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på fremdrift i et eget arbeid. Virksomheter på vårt kvalitetsnivå Basis tilfredsstillers åpenhetslovens krav til redegjørelse om aktsomhetsvurderinger. Medlemmer kan også strekke seg etter nivåene Gjennomfører og nå i 2026 Ledende.

Gode aktsomhetsvurderinger handler ikke om å være «risikofri», men om å være transparent og systematisk: å identifisere risiko, forebygge og redusere negativ påvirkning, kommunisere åpent om håndtering og – der det er nødvendig – bidra til gjenoppretting.

Jeg vil takke alle medlemmer for innsatsen, åpenheten og viljen til å bidra til ansvarlige leverandørkjeder. Sammen viser vi hvordan ansvarlig handel kan være til det beste for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Heidi Furustøl

Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

I FoodMan betyr bærekraft én ting: kontroll. Kontroll på krav, risiko og drift – slik at vi kan vokse og levere stabilt, og utvikle virksomheten på riktige premisser. Derfor er denne rapporten laget for styring.

Vi strammer opp arbeidet: færre tema, tydeligere eierskap og KPI-er som får konsekvenser i ledermøter. I 2025 har vi samtidig hevet ambisjonsnivået – vi forventer mer, måler mer presist og følger tettere opp.

Våre viktigste prioriteringer er:

- **Utslipp til kommunalt nett:** Vi har jobbet oss fra ren måling til aktiv styring av belastning og topper, for å redusere risiko og sikre at kapasitet og rensing henger sammen med vekst. I 2026 stiller vi høye krav til oppfølging og dokumentasjon.
- **Energi:** Vi reduserer energiintensitet og styrer peakene gjennom bruk av AI, fordi energi er en direkte kostnad og en forutsetning for videre vekst.
- **Avfall og svinn:** Vi har jobbet målrettet med svinn de siste årene, og 2026 er året vi når målet om 50 % reduksjon fra 2020.
- **Leverandørkjede og råvarer:** Aktsomhetsvurderinger skal være praksis, ikke papir. Sporbarhet og krav i verdikjeden skal tåle revisjon.

Dette er også en forventningsavklaring internt: Bærekraft er ikke et sideprosjekt. Det er et fast lederansvar og en del av hvordan vi driver virksomheten. Ambisjon uten måling er ikke en ambisjon hos oss.

" Vår visjon er å produsere mest mulig snacks, nøtter og sjokolade til en pris, kvalitet og med en samvittighet som gir alle muligheten til å kose seg. "

Petter Grunnan
Daglig Leder

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

FoodMan AS

Adresse hovedkontor

Myrfaret 6, 1930 Aurskog, Norge

Viktigste merker, produkter og tjenester

Snacks, nøtter, nøtte-/fruktblandinger, sprøstekt løk og sjokoladeprodukter.

Beskrivelse av virksomhetens struktur

FoodMans organisasjon består av daglig leder som har hovedansvar for hele driften. Ledergruppen består av Leder for økonomi og personal, Leder for drift, Leder for teknisk og byggeteknisk, Leder for trygg mat, kvalitet og bærekraft og Leder for produktutvikling, strategi og salg. Ledergruppen har ansvar for at bærekraftig praksis utøves i alle avdelinger.

Driftsteknikere, skiftledere, lagerleder, planlegger, kvalitetskoordinator, produktutvikler og innkjøpere har ansvar for å etterleve våre rutiner i det praktiske arbeidet. Skiftledere har ansvar for produksjonsmedarbeidere. Lagerleder har ansvar for lagermedarbeidere. Teknisk leder har ansvar for driftsteknikere. Leder for kvalitet og bærekraft har hovedansvar for bærekraftig forretningspraksis og den daglige oppfølgingen utøves av innkjøpere, prosjektledere og koordinatorene på hver avdeling.

Vi produserer for en rekke dagligvarekjeder og industribedrifter i Norge og eksporterer blant annet til Finland, Sverige og Danmark.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

558 000 000

Antall ansatte

85

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Ingen store endringer

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Rikke Moe, Head of Food Safety, Quality & Sustainability / Ingvild Wraalsen, Head of Operations

---

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

rikke.moe@foodman.no / ingvild.wraalsen@foodman.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Valg av innkjøpsmodell er et strategisk virkemiddel for å sikre kvalitet, mattrygghet og bærekraft i hele verdikjeden. Modellen bygger på langsiktige samarbeid med leverandører og agenter som møter våre krav til kvalitet, mattrygghet, bærekraft og etisk forretningspraksis, samtidig som vi legger til rette for samarbeid med nye og innovative leverandører.

Vi prioriterer direkte samarbeid og utvikling av partnerskap i leverandørkjeden, med en ambisjon om å bidra til utvikling hos bønder og produsenter og styrke lokal produksjon der det er relevant. Leverandørkjeden er global og kompleks, og vi arbeider målrettet for økt innsikt, transparens og prioritering av tiltak der risiko og forbedringspotensial er størst.

Gjennom tydelige prioriteringer og kontinuerlig forbedring styrker vi en ansvarlig innkjøpspraksis som ivaretar kvalitet, mattrygghet og hensyn til miljø, mennesker og samfunn – med mål om langsiktig verdiskaping i hele leverandørkjeden.

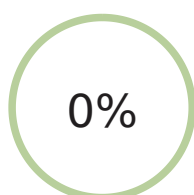
Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

94

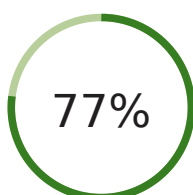
Kommentar til antall leverandører

I 2025 har vi videreført vårt fokus på råvare- og emballasjeleverandører, samtidig som vi har utvidet arbeidet med å kartlegge øvrige leverandører. Vi har styrket vår innsikt i verdikjeden og satt i gang tiltak for å forbedre sporbarheten og bærekraftsarbeidet på tvers av leverandørgrupper.

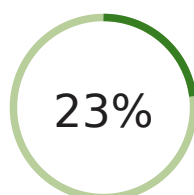
Type innkjøp/ leverandørforhold

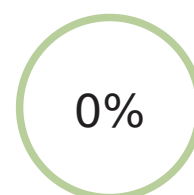
Helt/delvis egeid produksjon

Innkjøp direkte fra produsent

Innkjøp via agent/mellomledd/importør/merkevareleverandører

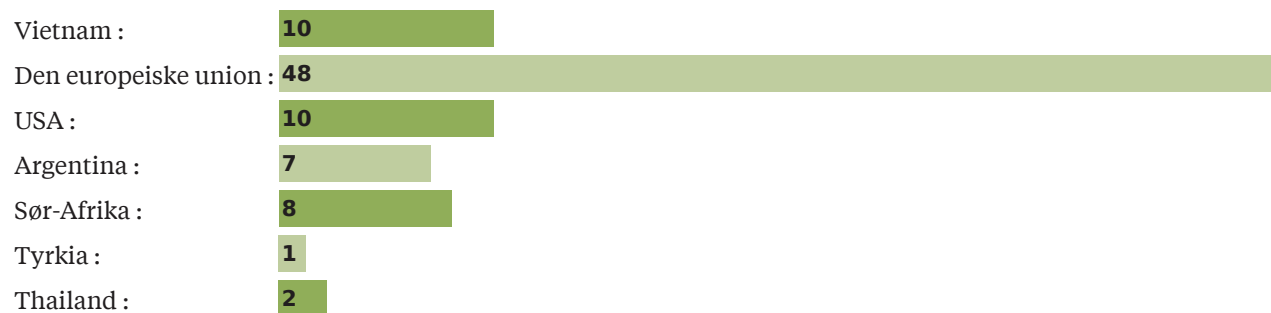

Annet

I 2025 har vi prioritert å styrke leverandørsamarbeid og leveransesikkerhet gjennom tydeligere avtaler og tettere dialog. Dette gir bedre forutsigbarhet og legger til rette for langsiktige og ansvarlige relasjoner i leverandørkjeden. Andelen innkjøp via agenter er redusert til fordel for mer direkte samarbeid der dette er hensiktsmessig. Samtidig ser vi fortsatt verdien av å bruke agenter som bindeledd i utvalgte sammenhenger, særlig der lokal kunnskap og kontekstforståelse bidrar til bedre dialog og oppfølging.

Uavhengig av innkjøpskanal stiller vi klare krav til åpenhet, dokumentasjon og sertifisering. Gjennom direkte samarbeid og bruk av verktøy som SEDEX styrker vi innsikten i leverandørkjeden og arbeidet med risikobaserte aktsomhetsvurderinger.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Vi har god oversikt over råvareland og opprinnelse i leverandørkjeden, og dette danner grunnlaget for risikovurderinger, prioriteringer og målrettet oppfølging. Innkjøp av råvarer er vår desidert største utgiftspost, og vi investerer betydelige ressurser – både økonomisk og gjennom aktiv oppfølging – i denne delen av verdikjeden. Det er her vi har størst mulighet til forbedring og reell påvirkning.

For å styrke sporbarhet og innsikt ytterligere har vi gjort strategiske valg i utvalgte leverandørkjeder. Dette inkluderer målrettede tiltak for bedre dokumentasjon og tettere oppfølging i enkelte råvareland, blant annet i Vietnam, der kompleksitet og risikobilde tilsier økt oppmerksomhet og samarbeid.

Oppfølgingen tilpasses risiko, kontekst og modenhet hos produsentene, med tydelige forventninger til kvalitet, mattrygghet og bærekraft. Arbeidet med sporbarhet og innsikt er en kontinuerlig prosess, og vi jobber systematisk for stadig bedre kontroll og mer ansvarlige leverandørkjeder.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

19 478

Kommentar til antall arbeidere

Vi har hittil innhentet informasjon om antall arbeidere hos 110 av våre leverandører. Dette er innhentet gjennom vårt medlemskap i og knytninger til leverandører i SEDEX-plattformen. Vi får her oversikt over antall arbeidere fordelt på kvinner og menn som leverandørene selv har rapportert inn.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Peanøtter	Argentina Mexico
Cashewnøtter	Elfenbenskysten Kambodsja Vietnam
Papaya, melon	Thailand
Rosiner	Argentina Tyrkia Sør-Afrika
Mandler	USA
Øvrige nøtter (macadamia, pekan, hasselnøtter, paranøtter, valnøtter)	Bolivia Brasil Tyrkia USA Den europeiske union
Sjokolade	Den europeiske union
Løk	Norge Den europeiske union
Pellets, mel, oljer og krydder	Den europeiske union

Leverandørkjeden vår er hovedsakelig europeisk for sammensatte råvarer, som krydder, oljer og pellets, mens råvarer som nøtter, frukt og bær, kjøpes fra et bredere utvalg av land utenfor Europa. For råvarer har vi god oversikt over opprinnelsesland og leverandørkjede.

SEDEX og bransjesamarbeid er sentrale verktøy for å samle og strukturere informasjon om leverandører, råvarer, land og bransjer. Dette gir bedre oversikt og et styrket grunnlag for risikobasert prioritering og oppfølging.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Andel råvaresvinn fra produksjon skal ikke overstige 0,5% av produserte kg per måned.

Mål: Produksjonen eier og rapporterer dette arbeidet, med status og tiltak presentert for ledelsen og rapportert til styret gjennom en nyetablert KPI.

Status: Gjennomført, målet videreføres men endres fra % til kg.

2

Integrere avfall, vannforbruk og matsvinn i klimaregnskapet og følge opp de etablerte KPI-ene for å redusere CO₂-utslipp gjennom lavere og mer ansvarlig forbruk.

Status: Gjennomført

3

Måltall for vannforbruk: <650 m³ per måned. Byggeteknisk avdeling har ansvar for overvåking, analyse og iverksetting av tiltak for å redusere forbruket. Status og tiltak rapporteres til ledelsen og styret gjennom en nyetablert KPI.

Status: Påbegynt, målet videreføres

4

Kartlegg og redusere andel usortert avfall/restavfall fra lager og produksjon. Byggeteknisk avdeling har ansvar for overvåking, analyse og iverksetting av tiltak for å redusere. Status og tiltak rapporteres til ledelsen og styret gjennom en nyetablert KPI.

Status: Gjennomført

5

Ferdigstille aktsomhetsvurdering for våre prosesser i Vietnam, Argentina, Thailand og Tyrkia, basert på en ny rapporteringsmal med tilhørende handlingsplan for 2025. Rapporten presenteres for ledelsen og danner grunnlaget for informerte beslutninger om vår fremtidige virksomhet i disse landene.

Status: Gjennomført

6

Alle faste leverandører skal enten signere vår Code of Conduct eller levere en tilsvarende egen versjon. Status og tiltak rapporteres til ledelsen og styret gjennom en nyetablert KPI.

Status: Gjennomført

Prosessmål for kommende år

1

Mål 1: Avløp

Total KOF-belastning skal ikke overstige 500 kg/måned.

Kvalitetsavdeling har ansvar for oppfølging, tiltak via månedlig rapportering og gjennomgang av avvik i ledelsen.

2

Mål 2: Energi og effekt

Total energibruk (kWh) og toppeffekt (kW) per måned skal ikke overstige tilsvarende måned i 2025.

Teknisk og byggeteknisk avdeling har ansvar for oppfølging, tiltak via månedlig rapportering og gjennomgang av avvik i ledelsen.

3

Mål 3: Sortering av avfall

Sorteringsgrad på avfall skal være minimum 60 %, tilsvarende maksimalt 40 % usortert avfall.

Byggeteknisk har ansvar for oppfølging, tiltak via månedlig rapportering og gjennomgang av avvik i ledelsen.

4

Mål 4: Reduksjon av råvaresvinn

Årlig råvaresvinn i kilo skal reduseres til 50 % av referanseåret 2020.

Produksjon har ansvar for oppfølging, tiltak via månedlig rapportering og gjennomgang av avvik i ledelsen.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringsystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://foodman.no/hjem>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

Vi ønsker å være med på å løse de store problemene i verden når det gjelder klima, miljø, menneskerettigheter og helse. Vi bryr oss om mennesker, samfunn og naturen rundt oss, og vi ønsker å gjøre en forskjell. Vi baserer arbeidet vårt på Etisk Handel Norges retningslinjer for og vi rapporterer årlig om vårt arbeid, våre utfordringer og vår fremgang.

Vi tilfredsstiller aldri våre behov, uten å sikre at vi ikke ødelegger fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Vi videreutvikler våre prosedyrer og styringsdokumenter basert på Etisk Handel Norges retningslinjer, krav fra kunder, sertifiseringsbyråer og myndigheter, samt funn fra våre aktsomhetsvurderinger.

I 2025 har vi styrket denne prosessen ved å:

- Integrert bærekraft i Produktutviklingsprosess
- Etablert bærekraft-KPI'er på ledernivå
- Styrket kompetanse innenfor miljøledelse i ledergruppa
- Tatt Plastløftet
- Tatt Matsvinnbeviset
- Tilpasset våre leverandørkrav
- Startet sertifiseringsprosess for Fairtrade og ISO 14001

Leder for trygg mat, kvalitet og bærekraft har hovedansvaret for arbeidet men med økt forankring i organisasjonen for bedre implementering og oppfølging.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

Leder for trygg mat, kvalitet og bærekraft har hovedansvaret for aktsomhetsvurderinger, bærekaftsansvarlig utfører aktsomhetsvurderinger sammen med andre støttefunksjoner som f.eks kvalitetsteam, produktutviklingsteam og innkjøpsavdeling. Resultater og tiltak presenteres til ledergruppen årlig, for å sikre forankring og tverrfaglig vurderinger.

Våre mål og handlingsplaner blir utviklet på området der vi ser at risiko er høyest, samtidig som vi jobber med forbedringer av generelle krav til alle leverandører. Leder for trygg mat, kvalitet og bærekraft sitter i ledergruppen som rapporterer videre til styret.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

Alle nye leverandører og råvarer skal godkjennes av kvalitet- og bærekraftavdelingen før innkjøp. Innkjøper formidler sitt behov og forslag som så vurderes gjennom en overordnet risikoanalyse (kvalitet og bærekraft) basert på bransje og råvareland. Produktutvikling skal gjennomføre prekvalifisering ved vurdering av ny råvare, leverandør eller råvareland. Her er kvalitet og bærekraftavdelingen involvert i relevante deler. Vi følger også opp leverandører via KPI for signering/levering av Code of Conduct.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Kompetanse innen aktsomhetsvurderinger sikres gjennom systematisk oppfølging og tydelig forankring i vårt styringsarbeid. Relevante ansatte vurderes løpende opp mot krav og risikobilde, og kompetansebehov identifiseres som en del av vårt forbedringsarbeid.

Faglig oppdatering skjer gjennom målrettet deltakelse i kurs, nettverk og relevante bransjefora. Dette bidrar til at vi har oppdatert kunnskap om metode, regelverk og beste praksis knyttet til risikovurdering og oppfølging i leverandørkjeden.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

I 2025 har vi ytterligere styrket den strategiske forankringen av bærekraft i virksomheten. Våre fire grunnpilarer – Kreativitet, Effektivitet, Kvalitet og Bærekraft – ligger fortsatt til grunn for virksomhetsstyringen. I løpet av året har vi fulgt opp handlingsplaner og styrket arbeidet gjennom revisjoner og aktsomhetsvurderinger, noe som har gitt bedre beslutningsgrunnlag og mer målrettede tiltak.

Vi har samtidig strammet inn dialogen med både kunder og leverandører for å fremme mer bærekraftige valg i verdikjeden. Det stilles tydeligere forventninger til dokumentasjon og sertifisering, og vi tilbyr i økende grad sertifiserte råvarer og produkter. Bærekraft inngår nå tydeligere i både kommersielle vurderinger og samarbeid.

For å sikre varig effekt arbeider vi systematisk med mål og KPI-er, og viderefører tverrfaglige grupper som bidrar til forankring og gjennomføring på tvers av organisasjonen.

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis er forankret i både ledergruppe og styre, og følges opp som en del av ordinær virksomhetsstyring. Bærekraft inngår i strategiske beslutninger, risikovurderinger og prioriteringer gjennom året.

Gjennom en todagers bærekraftsworkshop med styret evaluerte vi status for arbeidet så langt, vurderte utviklingstrekk i marked og regelverk, og diskuterte hvordan bærekraft i enda større grad må integreres i forretningsstrategien fremover. Dette har gitt tydeligere prioriteringer og retning for videre arbeid.

Oppfølging skjer gjennom konkrete handlingsplaner, fastsatte KPI-er og regelmessig rapportering til ledelse og styre. Fremdrift vurderes løpende, og tiltak justeres ved behov for å sikre kontinuerlig forbedring og etterlevelse av krav knyttet til kvalitet, mattrygghet og bærekraft.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

Før avtaleinngåelse eller innkjøp kommuniseres vår bærekraftspolitikk og våre krav til leverandører. FoodMans Code of Conduct og vår Sustainability Policy er en forpliktende avtale som signeres av leverandøren og tydeliggjør våre forventninger til at våre samarbeidspartnere etterlever våre etiske retningslinjer og standarder for miljø, menneskerettigheter og ansvarlig forretningspraksis. Disse retningslinjene er offentlig tilgjengelig på våre nettsider her: foodman.no

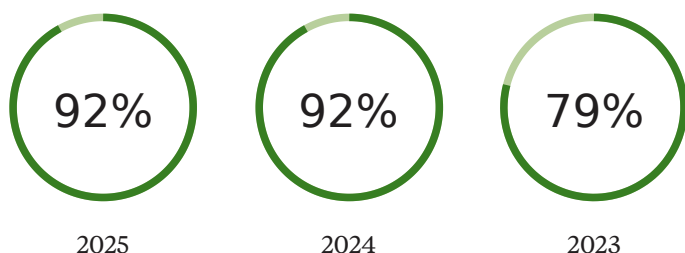
Vi fører en åpen og kontinuerlig dialog med våre prioriterte leverandører for å sikre en ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Dette inkluderer jevnlig møter, oppfølging av tiltak og samarbeid om forbedringer.

Spesifikke krav er utformet for ulike leverandørgrupper, blant annet:

- Alle råvareleverandører skal være GFSI sertifisert (mattrygghet).
- Leverandører i høyrisikoland skal være etisk revidert, SMETA 4 pillar revisjon, foretrukket Semi-announced.
- Løkleverandører, krav til dyrkingsmetoder, sporbarhet og arbeidsforhold (KSL).
- Leverandører av animalske produkter må overholde strenge krav til dyrevelferd.

Indikator

Andel leverandører som har signert vår Code of Conduct

Andelen leverandører som har signert vår Code of Conduct er uendret fra året før. Dette skyldes at nye leverandører er inkludert i grunnlaget, samtidig som signeringskravene opprettholdes. Arbeidet med innhenting og oppfølging av signerte avtaler pågår, og Code of Conduct er fortsatt et tydelig krav ved etablering og videreføring av samarbeid. Vi har prioritert å kartlegge råvareleverandører, da dette er den største andelen av våre leverandører og der hvor vi har størst påvirkning.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

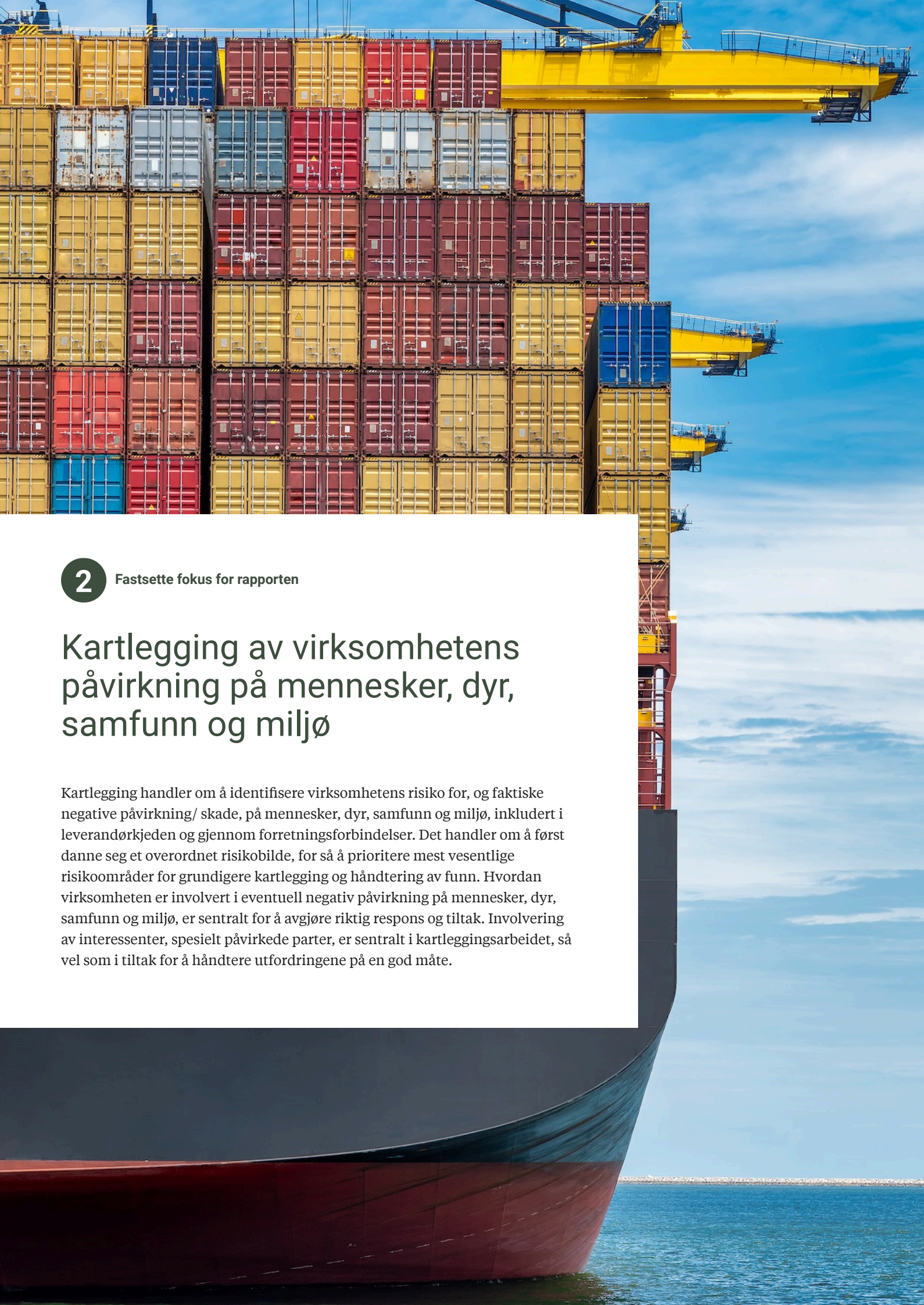
I 2025 har vi erfart at bærekraftig forretningspraksis fungerer godt når det er en del av styringen – ikke som sideprosjekt. Arbeidet er derfor flyttet tettere inn i ordinær virksomhetsstyring, med tydeligere KPI-er, klarere ansvar og mer systematisk oppfølging gjennom internrevisjoner og ledelsesforankring.

Vi har også sett at kombinasjonen av leverandørdialog og strukturerte verktøy gir mer presise aktsomhetsvurderinger enn overordnede vurderinger alene. Leverandørbesøk har gitt bedre innsikt og gjort oss tryggere i vurderingen av revisjonsfunn.

Samtidig har geopolitisk uro, endrede handelsforhold og økt markedsusikkerhet påvirket leverandørkjedene. Dette har understreket behovet for fleksible prioriteringer og løpende oppdaterte aktsomhetsvurderinger, særlig i leverandørland med økt kompleksitet.

Som følge av disse erfaringene vil vi styrke oppfølgingen i høyrisiko leverandørkjeder, videreutvikle våre leverandørkrav og øke transparensen i leverandørkjeden. Vi har videreutviklet et tydelig KPI-spor inn mot ledelse og styre på områder som svinn, energi- og vannforbruk, leverandør oppfølging og miljørisikoer.

Vi har samtidig erfart at KPI-er bare har verdi dersom de får konsekvenser. Det innebærer at avvik i større grad skal påvirke prioriteringer og ressursbruk.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risiko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold i Cashewnøtt-industrien i Vietnam, sporbarhet til farmnivå er manglende på ikke sertifisert råvare.	Tvangsarbeid Barnarbeid Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid Miljø	Vietnam
Det er høy risiko knyttet til fri fagorganisering, arbeiderrettigheter og dårlige arbeidsforhold i Argentina	Tvangsarbeid Barnarbeid Helse, miljø og sikkerhet Utslipp Avfall	Argentina
Det er høy risiko knyttet til barnarbeid, dårlig arbeidsforhold og diskriminering av arbeidere i Thailand	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Helse, miljø og sikkerhet Arbeidstid Utslipp Avfall Vann	Thailand
Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold, hms og miljøpåvirkning i Tyrkia	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Helse, miljø og sikkerhet Arbeidstid Miljø Vann	Tyrkia

Oppdaterte risikovurderinger i 2025 bekrefter at Vietnam, Argentina, Thailand og Tyrkia fortsatt representerer prioriterte leverandørland, men med ulike risikoprofiler og oppfølgingsbehov. Vurderingene viser at enkelte leverandørkjeder er relativt modne og godt dokumentert, mens andre preges av større kompleksitet og behov for tettere dialog og kontroll.

Endringer i handelsvolum og leverandørstruktur påvirker også prioriteringene våre. Der volum og påvirkningsmulighet er størst, intensiveres oppfølgingen gjennom mer systematisk gjennomgang av revisjoner,

sporbarhet og dokumentasjon. Samtidig tilpasses tiltakene til lokale forhold og leverandørenes modenhet, med mål om både risikoreduserende tiltak og gradvis forbedring over tid. Prioriteringene vurderes fortløpende i lys av ny innsikt, utvikling i markedet og erfaringer fra oppfølgingen.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den risikoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.

a) Rutiner for kartlegging, identifisering og prioritering av risiko

Kartlegging av risiko gjennomføres årlig og ved vesentlige endringer i leverandørstruktur, produktportefølje eller handelsvolum. Vurderingene baseres på land- og bransjerisiko, produktspesifikke forhold, leverandørens modenhet, samt vår påvirkningsmulighet og økonomiske eksponering.

Informasjon fra SEDEX, SMETA-revisjoner, sertifiseringer, leverandørdialog og eksterne kilder sammenstilles i en helhetlig vurdering. Risiko prioriteres der sannsynlighet og konsekvens vurderes som høy, og der vårt handelsvolum og påvirkningskraft er størst.

Som et risikoreduserende tiltak prioriterer vi i økende grad sertifiserte råvarer, hvor krav til sporbarhet og dokumentasjon er tydelig definert. Dette styrker vår innsikt i leverandørkjeden og gir et mer robust grunnlag for oppfølging.

b) Deler av virksomheten som ikke er fullt dekket

Aktsomhetsvurderingene har primært vært rettet mot råvareinnkjøp, som utgjør den største andelen av våre innkjøp og der risiko og påvirkningsmulighet vurderes som størst.

Innkjøp av kontorrekvisita og mindre, indirekte anskaffelser er foreløpig ikke systematisk vurdert gjennom egne aktsomhetsanalyser. Dette skyldes prioritering av ressurser mot leverandørkategorier med høyere risikoprofil og større økonomisk betydning.

For maskinleverandører og emballasjeleverandører har vi etablert tydeligere retningslinjer for valg av leverandør, inkludert forventninger til dokumentasjon, miljøhensyn og ansvarlig praksis. Disse områdene inngår nå i en mer strukturert vurdering av bærekraft i tekniske og indirekte leveranser.

c) Informasjonsinnhenting og involverte interessenter

Informasjon er innhentet gjennom:

- Leverandørdialog og leverandørbesøk
- SEDEX og SMETA-revisjoner (Eksempler på kilder: ETI Base Code, ILOs kjernekonvensjoner, FNs veiledende prinsipper (UNGP), OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv.)
- Sertifiseringsordninger og dokumentasjonsgjennomgang (Rainforest Alliance, Debio, Faritrade, ISO)
- Deltakelse i bransjeinitiativer og fagfora (EHN, webinar, workshop, prosjekt, messer o.l)
- Relevante rapporter og bransjeanalyser (faglitteratur, kurs, webinar, workshop o.l)

Kunder, leverandører og agenter er sentrale interessenter i arbeidet, både gjennom krav, dokumentasjon og dialog. Styret er en aktiv interessent og involveres i vurdering av prioriteringer og strategisk retning. Internt deltar ledelse og relevante fagfunksjoner for å sikre helhetlig forankring.

d) Områder med manglende informasjon

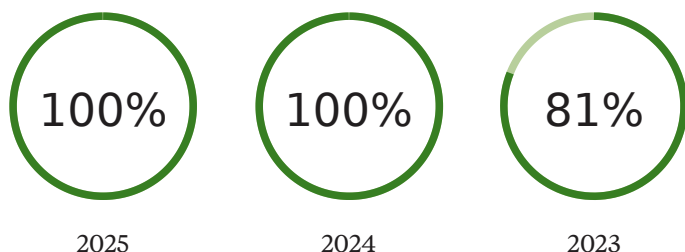
Vi har gjennomgående sporbarhet til produsentnivå i våre prioriterte leverandørkjeder. For enkelte råvarer, særlig der produksjonen involverer småskalaprodusenter og flere ledd i verdikjeden, har vi imidlertid ikke full sporbarhet helt ned til farmnivå. Dette kan begrense direkte innsikt i forhold knyttet til primærproduksjon og arbeidsforhold.

Vi kan benytte bærekraftsertifisert råvare der dette er tilgjengelig, men ikke som en generell løsning for alle produktgrupper. For å redusere informasjonsgap arbeider vi med tettere dialog med leverandører, økt

nysgjerrighet rundt deres leverandørkjeder og tydeligere forventninger til dokumentasjon over tid. Manglende innsikt på farmnivå inngår som en del av risikovurderingen og påvirker prioritering og oppfølgingsnivå.

Indikator

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

Alle leverandører i Vietnam, Argentina, Thailand, Sør-Afrika og Tyrkia er knyttet til oss i SEDEX og vi har utført overordnet risikovurdering og leverandør-spesifikk justering av risiko, utfra dette har vi igangsatt å utarbeide handlingsplaner knyttet til prioritert risiko og oppfølging.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

I 2025 ser vi at geopolitisk uro, klimaendringer og økt regulatorisk press globalt påvirker risikobildet i leverandørkjedene. Endringer i handelsforhold, ekstremvær og kostnadspress kan påvirke råvaretilgang og forhold i primærleddet, og representerer en potensiell risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Disse forholdene er identifisert, men ikke særskilt prioritert i 2025, da de håndteres gjennom løpende aktsomhetsvurderinger og eksisterende oppfølging. I 2026 vil vi vurdere disse utviklingstrekkene nærmere som del av videre prioriteringer, samtidig som vi retter økt oppmerksomhet mot vår egen påvirkning i nærområdet.

3**Håndtering av prioritert påvirkning**

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

Overordnet mål :	<p>Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold i Cashewnøtt-industrien i Vietnam, sporbarhet til farmnivå er manglende på ikke sertifisert råvare.</p> <p>Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til arbeidsforhold og arbeidernes rettigheter hos våre cashewnøttleverandører i Vietnam. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å bedre arbeidsforhold hos disse leverandørene.</p>
Status :	<p>Gjennom EHN's Cashewprosjektaktiviteter konkluderes det med at sporbarhet og transparens ned til småskalabønder i Vietnam er en utfordring. Vi har utforsket muligheter rundt sertifisert råvare for å sikre sporbarhet.</p>
Mål i rapporteringsåret :	<p>Knytte tettere samarbeid med interessenter for å sikre sporbarhet i større deler av leverandørkjeden.</p>

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

I 2025 har vi styrket arbeidet med analyse av SMETA-rapporter og systematisert gjennomgangen av avvik og utviklingstrekk i leverandørkjeden. Dette arbeidet er gjennomført i samarbeid med Etisk Handel Norge og øvrige prosjektdeltakere, med mål om å få bedre innsikt i gjentakende funn og forbedringsområder. Vi har deltatt aktivt i prosjektaktiviteter, bidratt med erfaringsdeling og delt relevante data fra egne leverandørkartlegginger. Videre har vi deltatt på bedriftsbesøk og workshops med bønder og kooperativer i Vietnam, noe som har gitt økt forståelse for lokale forhold og praktiske utfordringer i primærleddet.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi har allerede fått, og forventer å få enda dypere innsikt i lokale forhold og utfordringer knyttet til full sporbarhet i leverandørkjeden. Gjennom disse tiltakene styrker vi vår forståelse av verdikjeden og jobber målrettet, i samarbeid med sentrale aktører, for å nå målet om full sporbarhet helt ned til bøndene i Vietnam.

Indikator

Leverandører i Vietnam som er kartlagt med risikoanalyse.

Vi har kartlagt 10 av 10 leverandører i Vietnam gjennom risikoanalyse for å identifisere potensielle utfordringer knyttet til sporbarhet, arbeidsforhold og miljøpåvirkning.

	Det er høy risiko knyttet til fri fagorganisering, arbeiderrettigheter og dårlige arbeidsforhold i Argentina
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til fagforeningsfrihet, arbeidernes rettigheter og arbeidsforhold hos våre leverandører i Argentina. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å redusere risikoen hos disse leverandørene.
Status :	Vi ser at våre peanøttleverandører i Argentina har god kontroll og gode systemer for håndtering av egen risiko. De er også SAI sertifisert på farmnivå som sikrer sporbarhet. Vi har innhentet informasjon om time- og lønnsdata og kollektiv forhandling av lønn. Data er verifisert på SMETA revisjon.
Mål i rapporteringsåret :	Sikre at leverandører er SMETA 4-pilar revidert.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

I 2025 har vi utvidet vår innkjøpsportefølje i Argentina og har gjennomført aktsomhetsvurdering av rosinproduksjon for å identifisere og redusere potensielle negative konsekvenser knyttet til arbeidsforhold, miljøpåvirkning og sporbarhet i leverandørkjeden. Leverandørkrav er formidlet og fulgt opp i henhold til avtale.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi har knyttet oss tett til leverandørene og inngått kontrakter med tydelig forventinger og krav.

Indikator

Leverandører i Argentina som er kartlagt med risikoanalyse.

Vi har kartlagt 7 av 7 leverandører i Argentina gjennom risikoanalyse for å identifisere potensielle utfordringer knyttet til sporbarhet, arbeidsforhold og miljøpåvirkning.

	Det er høy risiko knyttet til barnarbeid, dårlig arbeidsforhold og diskriminering av arbeidere i Thailand
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til barnarbeid, arbeidernes rettigheter og arbeidsforhold hos våre leverandører i Thailand. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å redusere risikoen hos disse leverandørene.
Status :	Vi har vært på leverandørbesøk hos 2 produsenter i Thailand i 2024. Vi vil fortsette å kartlegge og innhente mer informasjon rundt risikohåndtering hos leverandørene. Vi er knyttet til leverandørene i SEDEX og har tilgang på SMETA rapporter og SAQ'er.
Mål i rapporteringsåret :	Studere leverandørenes SMETA rapporter og kartlegge leverandørkjeden.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

I 2026 vil arbeidet fortsette ved å styrke leverandørdialog og gjennomføre full risikovurdering basert på SEDEX-data, SMETA-revisjonsfunn og leverandørdialog for å vurdere hvordan leverandørene håndterer sine høyeste risikoområder.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Risikovurderingen vil gi en klarere oversikt over hvordan leverandører håndterer sine største risikoområder og avdekke behov for forbedringer. Funnene vil danne grunnlag for målrettede tiltak og oppfølging for å sikre ansvarlig drift.

Indikator

Leverandører i Thailand som er kartlagt med risikoanalyse.

Vi har kartlagt 2 av 2 leverandør i Thailand gjennom risikoanalyse for å identifisere potensielle utfordringer knyttet til sporbarhet, arbeidsforhold og miljøpåvirkning.

	Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold, hms og miljøpåvirkning i Tyrkia
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til barnarbeid, arbeidernes rettigheter, arbeidsforhold og miljø hos våre leverandører i Tyrkia. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å redusere risiko i vår leverandørkjede.
Status :	Utfordringer knyttet til råvaretilgang har ført til at vi har justert vår innkjøpsstrategi og redusert handelen fra Tyrkia. I stedet har vi i større grad benyttet alternative opprinnelsesland for å sikre stabil forsyning. Den globale tilgangen på blant annet rosiner er fortsatt uforutsigbar, noe som krever en fleksibel tilnærming og løpende vurdering av leverandørland i våre aktsomhetsvurderinger. Vi er knyttet til leverandørene i SEDEX.
Mål i rapporteringsåret :	Knytte kontakt med leverandører i SEDEX og følge opp SMETA revisjoner med leverandøren.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

I henhold til våre krav skal rosинleverandører være tilknyttet oss i SEDEX og ha gjennomført en SMETA-revisjon eller en tilsvarende anerkjent revisjon. Vi vil løpende vurdere råvaretilgang og -behov, vil vi gjennomføre nødvendige aktsomhetsvurderinger før innkjøp avtales. Funnene fra disse vurderingene, blir hensyntatt sammen med råvaretilgang i beslutningsgrunnlaget for innkjøp.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi anerkjenner at kompleksiteten i råvaretilgang krever ekstra aktsomhet, og vi vil derfor løpende vurdere risiko, følge opp leverandører og sikre ansvarlige innkjøp. Andre råvareland er inkludert i leverandørkjeden.

Indikator

Andel rosинleverandører som er kartlagt og risikovurdert

Vi har kartlagt 1 av 1 rosинleverandører gjennom risikoanalyse for å identifisere potensielle utfordringer knyttet til sporbarhet, arbeidsforhold og miljøpåvirkning.

3.B Andre tiltak for å håndtere risiko for negativ påvirkning/skade

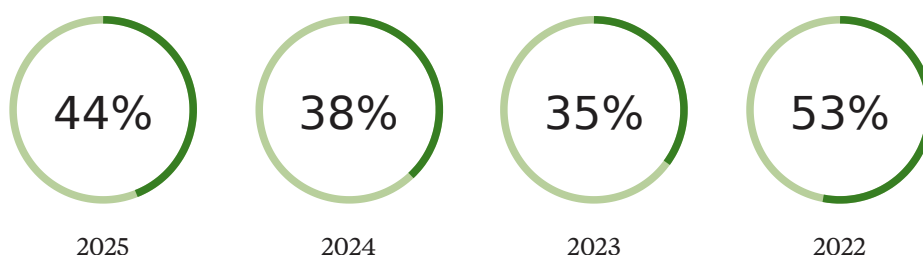
3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Reduksjon av matsvinn. Vi nådde ikke målet om 50 % reduksjon i 2025, men for oss er det fortsatt viktig å bidra til ansvarlig forbruk gjennom systematisk analyse og målrettede reduksjonstiltak. Vi har etablert nytt KPI og forankret ansvaret for å sikre effektiv implementering og oppfølging.

Vi skal redusere vår negative påvirkning på det lokale vannrenseanlegget gjennom utførte risikovurderinger og målrettede tiltak. Vi har etablert en KPI og forankret ansvaret for å sikre god implementering og oppfølging.

Indikator

Reduksjon av matavfall i % fra referanseår 2020

Vi jobber målrettet for å redusere matsvinn fra vår egen produksjon, med 2020 som referanseår da dette var året med høyest andel matsvinn mot produserte kg. Målet er en total årlig reduksjon på 50 %, og vi iverksetter tiltak for å optimalisere produksjon, lagring og prosesser for å minimere svinn. Vi nådde ikke målet i 2025, men vi ser fremgang og har oppnådd vårt mål på 0,5% matsvinn per måned ved flere anledninger i 2025.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

I 2025 har vi utvidet registreringen av relevante parametere i Scope 3 i vårt klimaregnskap for å få bedre oversikt over indirekte utslipp i verdikjeden. Samtidig følger vi opp tidligere fastsatte mål for reduksjon av restavfall, vannforbruk og matsvinn som en del av vårt systematiske forbedringsarbeid.

Arbeidet omfatter blant annet forbedret sortering og reduksjon av avfall, mer effektiv bruk av vann i produksjonen og tiltak for å forebygge svinn gjennom bedre planlegging og optimalisering av prosesser. Vi har også tett samarbeid med våre partnere om utnyttelse av biprodukter for å redusere avfall og øke ressursutnyttelsen.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

Vi har tatt i bruk nye digitale verktøy og AI-baserte løsninger i produksjonsplanlegging og lagerstyring for å styrke kvaliteten på våre prognoser og planleggingsprosesser. Dette gir oss bedre grunnlag for å dele forventet behov og planlagte volumer med leverandører, slik at de kan planlegge produksjon og leveranser mer forutsigbart.

Samtidig har vi et realistisk forhold til teknologiens begrensninger. AI benyttes som beslutningsstøtte i kombinasjon med faglig vurdering og erfaring. Økt transparens og deling av planer bidrar til en mer ansvarlig og stabil leverandørkjede, med redusert risiko for hastetiltak, svinn og unødige press.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Valg av produkter og sertifiseringer er en del av vår strategi for å styrke ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. I 2025 startet vi prosessen med Fairtrade-sertifisering, som gir oss mulighet til å tilby produkter som ivaretar krav til rettferdig handel, bedre arbeidsforhold og økt transparens i leverandørkjeden.

Vi tilbyr også økologiske varer der dette er relevant, og vurderer sertifiseringer som et viktig virkemiddel for å redusere risiko og styrke sporbarheten i råvarekjeden. Samtidig benytter vi sertifiseringsordninger som et supplement til egen leverandør oppfølging og aktsomhetsvurderinger.

Sporbarhet er et sentralt hensyn i våre produktvalg, og vi arbeider systematisk for å sikre oversikt over opprinnelse og produsent gjennom hele verdikjeden.

Vi er sertifisert i henhold til FSSC 22000, Fairtrade, Rainforest Alliance, Grønt Punkt og Debio.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

FoodMan anerkjenner at fri fagorganisering, kollektive forhandlinger og arbeiderrepresentasjon er viktig for å ivareta arbeidernes rettigheter og for å heve arbeidsstandard hos enhver bedrift.

Vi presenterer informasjon om de ansattes fagforeningsordning til nyansatte gjennom vårt opplæringsprogram. Til våre leverandører formidles dette gjennom FoodMans Code of Conduct og vi vil øke fokuset på kollektive forhandlinger og lønnsforhold hos leverandører i våre risikoland for å sikre rettferdige arbeidsvilkår. Dette innebærer tettere oppfølging gjennom risikovurderinger, studie av SMETA rapporter og dialog.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Vi ser kompetanse som en forutsetning for ansvarlige leverandørkjeder og gode aktsomhetsvurderinger. Behov for opplæring vurderes løpende gjennom dialog, leverandørbesøk, dokumentasjonsgjennomgang og deltakelse i bransjesamarbeid.

Vi legger vekt på gjensidig læring og kombinerer tydelige forventninger med åpen dialog for å fremme forbedring. Der det er hensiktsmessig, søker vi langsiktige samarbeid og støtter leverandører som viser vilje til utvikling.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Bekjempelse av korrupsjon er tydelig forankret i vår bærekraftspolitikk, hvor alle former for bestikkelser og utilbørlig påvirkning er forbudt. Dette prinsippet er også innarbeidet i arbeidsavtaler og interne retningslinjer.

Som en del av våre aktsomhetsvurderinger vurderer vi risiko knyttet til korrupsjon og bestikkelser i leverandørkjeden. Alle leverandører skal signere vår Code of Conduct, som tydelig beskriver våre forventninger til etisk forretningspraksis og nulltoleranse for korrupsjon.

Vi arbeider også systematisk med forebygging gjennom vurderinger av sårbarhet knyttet til Food Fraud og Food Defence, herunder bruk av risikovurderinger og SWOT-analyser for å identifisere og håndtere potensielle trusler.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

For å styrke arbeidet med å redusere, forebygge og håndtere negativ påvirkning vil vi i 2026 videreutvikle vår interne kompetanse og kapasitet. Dette innebærer økt satsing på opplæring innen aktsomhetsvurderinger, compliance og bærekraftig forretningspraksis, samt styrking av relevante fagmiljøer i organisasjonen.

Vi ser tydelig verdien av tverrfaglig samarbeid i vurdering og håndtering av risiko. Kompetanseheving skal derfor skje på tvers av funksjoner, slik at bærekraft og ansvarlige vurderinger integreres bedre i prioriteringer, beslutningsprosesser og daglig drift. En styrket organisering og tydeligere ansvarsfordeling vil bidra til mer helhetlig og systematisk oppfølging fremover.

A man with short brown hair and a beard, wearing clear safety glasses with blue frames, is looking down and to the right. He is in a factory or industrial setting, with large metal structures and overhead lights visible in the background. The lighting is bright, coming from overhead fixtures. The overall scene is a close-up of the man's face and upper torso.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

a) Leder for trygg mat, kvalitet og bærekraft har overordnet ansvar for å overvåke effekten av iverksatte tiltak innen aktsomhetsarbeidet. Dette gjennomføres gjennom faste gjennomganger i henhold til årshjul, basert på definerte indikatorer for etterlevelse, risiko og fremdrift. Avdelingsledere har ansvar for løpende oppfølging av tiltak i egen avdeling, herunder innsamling og vurdering av relevante nøkkeltall og observasjoner. Status og avvik følges opp i ordinære lederfora, og danner grunnlag for justering av tiltak ved behov.

b) Evaluering av det samlede arbeidet med aktsomhetsvurderinger gjennomføres årlig som del av virksomhetens styrings- og forbedringsprosesser. Leder for trygg mat, kvalitet og bærekraft har ansvar for å koordinere evalueringen, som omfatter vurdering av metode, risikovurderinger, tiltak og bruk av indikatorer. Resultater fra evalueringen behandles i ledergruppen og rapporteres til styret, og brukes aktivt til å videreutvikle prosesser, prioriteringer og samarbeid på tvers av organisasjonen.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Vi vurderer effekten av våre tiltak gjennom leverandøroppfølging, revisjonsrapporter og analyser, med fokus på leverandører i risikoland. Dette inkluderer måling av forbedringer knyttet til arbeidsforhold, miljøstandarder og sporbarhet i leverandørkjeden. Gjennom revisjoner og direkte dialog med leverandører følger vi opp utviklingen og identifiserer områder for videre forbedring.

I tillegg til KPI-er som allerede er nevnt tidligere i rapporten, følger vi opp indikatorer for kartlagte leverandører i risikoland for å evaluere og sikre at tiltakene vi iverksetter gir ønsket effekt.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi rapporterer håndtering og tiltak i årlig redegjørelse for aktsomhetsvurderinger (denne rapport), rapporten ligger tilgjengelig på vår nettside og på forespørsel fra interessenter.

Alle relevante hendelser/skade tas opp i ledergruppen og styret hvis det anses som nødvending.

Hvis vi oppdager alvorlig skade, startes dialog med interessenter ihht egen handlingsplan/rutine.

Vi tar initiativ til dialogmøter med våre kunder for å presentere status på våre aktsomhetsvurderinger, diskutere iverksatte tiltak og styrke samarbeidet. Vi ønsker også å støtte kundene i deres aktsomhetsvurderinger ved å dele innsikt og erfaringer som kan bidra til en mer transparent og ansvarlig leverandørkjede.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

I forbindelse med vårt medlemskap i Etisk Handel Norge og Åpenhetsloven er vi forpliktet til å redegjøre årlig om vår kartlegging og håndtering av negativ påvirkning eller skade på mennesker, miljø og samfunn. Redegjørelsen ligger ute på vår hjemmeside, <https://foodman.no/bærekraft>

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Leder for trygg mat, kvalitet og bærekraft håndterer slike henvendelser fra kunder.

Som EMV produsent er vår viktigste oppgave å støtte og informere våre kunder slik at de er i stand til å svare på henvendelser de mottar fra forbrukere. I de tilfeller vi mottar direkte henvendelser fra forbrukere, vil vi alltid sikre en ryddig prosess i henhold til gjeldende lovverk og avtaler med våre kunder.

An aerial photograph of a vast coffee plantation. The trees are densely packed and lush green. Several workers are visible, scattered across the field, engaged in harvesting. They are wearing various colored clothing, including blue, red, and grey. The perspective is from a high angle, looking down on the workers and the canopy of the coffee trees.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

Vi har prosedyre for gjenoppretting som beskriver hva vi skal gjøre dersom vi avdekker brudd i vår leverandørkjede. Denne rutinen inneholder også ulike tiltaksplaner for ulike typer brudd. Dette for å sikre en best mulig oppfølging. God dialog med relevante interne ansatte, samarbeidspartnere og interessenter står helt sentralt. Vi vil alltid søke samarbeid om gjenoppretting når og hvis påkrevd men har også en rutine for hvordan vi skal avslutte leverandørføhold på en ansvarlig måte dersom dette blir nødvendig.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Fortsetter samarbeidet med kommunen for å redusere belastningen på lokalt vannrenseanlegg og forbedring av vannkvalitet i lokal innsjøen pågår, og konkrete forbedringstiltak er iverksatt. Arbeidet fortsetter gjennom 2026.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

Alle nyansatte får informasjon om fagforeningsklubben, verneombud og tillitsvalgte som de kan henvende seg til ved behov. Interne prosedyrer er tilgjengelige for alle ansatte gjennom vårt produksjonssystem og HR-system. Vi kan kontaktes via telefon, nettside, sertifiseringsordninger (Rainforest Alliance), e-post, Facebook eller brev, og vårt firmanavn er oppført på baksiden av de fleste produktene vi produserer. Kunder og leverandører følger egne rutiner for henvendelser, og vi har klare ansvarsområder internt for å sikre rask og korrekt håndtering av alle innkommende forespørsler.

Vi jobber med tett dialog, åpenhet i hele verdikjeden og tydeliggjør våre forventninger gjennom dialog og vår Code of Conduct. Vi har utarbeidet en sjekklister som iverksettes ved alvorlig negativ påvirkning. Her er mekanismer listet opp. Sjekklister er ment som et støtteverktøy hvis alvorlige hendelser avdekkes. Vi vil kontakte Etisk Handel Norge om vi trenger hjelp med å håndtere denne typen hendelser.

Kontaktinformasjon:

FoodMan AS

Rikke Moe, Head of Food Safety, Quality & Sustainability / Ingvild Wraalsen, Head of Operations
rikke.moe@foodman.no / ingvild.wraalsen@foodman.no

Petter Grunnan

Tor Arne Mellbye

Jon Grunnan

Marianne Styrman

